

Frågor & svar om Palestinakonflikten

formulerade av Palestinagrupperna i Sverige (PGS) 2004-10-01

Kontakt: PGS/Anna Wester 08-641 72 88

Källor:

Boman, Margaretha och Elisabeth Carneroth: Rätten till Palestina (1995)

Ett land, två folk –Ett studiematerial om konflikten mellan Israel och Palestina, Sensus/Bilda (2004)

Hellström, Lars Gösta (red): Palestina. En bakgrund till Mellanösternkonflikten. Ordfront (1983)

Kampen om den heliga jorden. Palestina Nu 4/2002

www.landguiden.se

Palestinagrupperna i Sveriges program.

Passia 2004

www.palestinemonitor.org

www.oecd.org

Svensson, Evert: Vägen till Palestina, Alhambra (2002)

Vad är Palestinagrupperna i Sverige (PGS)?

Palestinagrupperna i Sverige (PGS) är en ideell partipolitiskt och religiöst obunden organisation. PGS har till syfte att:

- verka för bredast möjliga stöd åt det palestinska folket: politiskt genom opinionsbildning, ekonomiskt och humanitärt genom Palestinainsamlingen
- sprida kunskap om Palestina och dess folk, historia, seder, traditioner och kultur
- stödja det palestinska folkets kamp för nationellt oberoende
- verka för att Israel lämnar de ockuperade områdena
- verka för stöd åt de palestinska flyktingarna, inklusive deras rätt att återvända
- verka för fulla medborgerliga och demokratiska fri- och rättigheter för palestinier som bor i Israel
- verka för att de palestinska myndigheterna respekterar mänskliga rättigheter
- medverka i arbetet för en demokratisk utveckling i de av palestinerna förvaltade områdena bland annat genom svensk-palestinskt utbyte och samarbete med folkrörelser som främjar en sådan utveckling
- PGS betraktar det palestinska parlamentet och presidentämbetet som legitima representanter för palestinerna i de områden där val hållits, och PLO som det palestinska folkets legitima representant utanför dessa områden
- PGS bekämpar all form av rasism, antisemitism och främlingsfientlighet oavsett uttryck och form. PGS tar endast ställning i frågor som rör Mellanösternkonflikten och det palestinska folkets rättigheter

(Ur Palestinagruppernas program antaget av kongressen 14 mars, 1998)

Vad är bakgrunden till konflikten i Mellanöstern?

Det område där Palestina ligger har det bott människor sedan 20 000 år tillbaka. Många olika imperier har haft makt över området och flera olika folkgrupper har befolkat området. Efter första världskriget så krossades det Osmanska imperiet genom att britterna allierade sig med araberna och lovade dem självständighet när de segrat. Samtidigt gjorde britterna upp med Frankrike om en uppdelning av området och i Balfourdeklarationen lovade de bort Palestina till den sionistiska rörelsen, så att de kunde bilda ett nationalhem för det judiska

folket där. Efterkriget struntade Storbritannien i löftena och Palestina hamnade istället under brittiskt mandat.

Den judiska immigrationen ökade som en följd av nazisternas judeförföljelser. Genom markkuppköp väpnade attacker satte den sionistiska rörelsen hård press på britterna, som tappade kontrollen över landet och lämnade över ansvaret till FN.

1947 beslöt FN om en delning i en arabisk och en judisk stat Palestinierna motsatte sig beslutet och det blev krig mellan sionisterna och palestinierna. Sionisterna hade som mål att få så många palestinier som möjligt att fly så att en judisk stat kunde upprättas. Flera palestinska byar utsattes för massakrer och över 700 000 palestinier blev flyktingar. 1948 etablerades staten Israel på 78 procent av det historiska Palestina.

(Källa: Palestina – En bakgrund till Mellanösternkonflikten)

Vilka områden är Israeliskt territorium och vilka områden är ockuperade?

Under det så kallade sexdagarskriget 1967, ockuperade Israel Västbanken, Gaza och Östra Jerusalem. Västbanken var innan dess under Jordansk kontroll och Gaza kontrollerades av Egypten. Dessa områden utgör 22 procent av det historiska Palestina och är de områden som är tänkta som en framtida palestinsk stat. Kriget 1967 skapade många nya flyktingar. De ockuperade områdena hamnade under militär förvaltning, med undantag för den östra delen av Jerusalem som införlivades i Israel tre veckor efter kriget. De 70 000 palestinier som bodde där fick uppehållsrätt i Israel, men behöll jordanskt medborgarskap. Annekteringen av Östra Jerusalem har aldrig fått internationellt godkännande. Det är därför som de flesta staters ambassader ligger kvar i Tel Aviv.

Sedan 1967 har Israel tagit ungefär 80 procent av Västbanken och Gaza i besittning, för att bygga olagliga israeliska bosättningar eller för att använda som militärt område. Nu med muren så konfiskeras ytterligare palestinsk mark.

(Källor: Kampen om den heliga jorden, Rätten till Palestina och www.palestinemonitor.org)

Oslo, Madrid, Vägkartan för fred - vad innebär/innebar de olika fredsförslagen?

Osloavtalet (Principdeklarationen) skrevs under i Washington i september 1993 av Israels premiärminister Yitzhak Rabin och palestiniernas president Yasser Arafat och innebar ett ömsesidigt erkännande av Israel och PLO (inte Palestina), ett stegvis tillbakadragande av de israeliska ockupationsstyrkorna och palestinskt självstyre på de områden Israel drog sig bort från. Man kom också överens om palestinska politiska val och upprättandet av en palestinsk myndighet. PLO avstod i gengäld från våld som kampmetod och skulle istället verka för fred genom förhandlingar.

Madridkonferensen inleddes 1991 och var första gången som USA och Israel tillät palestinierna att sitta med i samtal på högsta nivå om sin egen framtid (visserligen som medlemmar i den jordanska delegationen och formellt utan PLO-medlemmar). Förhandlingarna blev i stort sett resultatlösa.

Vägkartan för fred var det fredsförslag FN:s säkerhetsråd gav USA, EU, FN och Ryssland att staka ut som baserade på ett israeliskt tillbakadragande, eldupphör och upprättandet av en

palestinsk stat. Den hade dock svårigheter att göra något, eftersom USA mest gick sin egen väg genom att stödja Sharons krav att Arafat måste bort som villkor för fred.

Genèveöverenskommelsen presenterades i oktober 2003 efter två års diskussioner av en israelisk och en palestinsk grupp och är en inofficiell fredsplan. Den israeliska gruppen leddes av förre justitieministern Yossi Beilin, och den palestinska av förre informationsministern Yassir Abed Rabbo, som sades stå Arafat nära. I Genèveöverenskommelsen utlovades en palestinsk stat, som skulle omfatta 98 procent av Västbanken och hela Gazaremsan. Palestinierna skulle få kontroll över Tempelberget i Jerusalem, med vissa restriktioner, men inte över palestinska flyktingars rätt att återvända till Israel.

(Källor: Kampen om den heliga jorden, www.landguiden.se)

Vad är en bosättare, hur många finns och vad vill de?

Bosättningarna och de vägar som knyter dem samman, de så kallade "by-pass-roads", är olagligt byggda på konfiskerad palestinsk mark på Västbanken och Gaza. Enligt den israeliska organisationen Peace Now finns det 145 officiella bosättningar på Västbanken. Andra säger att siffran är närmare 200. I Gaza finns det 20 bosättningar och i Östra Jerusalem finns det ungefär 12 bosättningar. De stora bosättningarna i Östra Jerusalem, till exempel Gilo och French Hill kallas ofta helt felaktigt för förorter.

Totala antalet bosättare: 397 500
Västbanken (inkl. Östra Jerusalem): 390 000
Östra Jerusalem: 210 000
Gaza: 7 500

De flesta bosättare har uppmuntrats av den israeliska staten att flytta till bosättningarna. Unga par och barnfamiljer lockas ofta med billiga lägenheter och ekonomiska bidrag. Enligt den israeliska människorättsorganisationen B'Tselem kan man dela upp bosättarna i två olika grupper, ekonomiska och ideologiska/religiösa. Bosättare med religiösa och ideologiska förtecken är oftast de mest militanta och hårdföra. Den andra gruppen har lockats av de ekonomiska subventionerna och flyttat till bosättningarna för att få ett bättre liv för sig och sina barn.

(Källa: www.palestinemonitor.org)

Hur påverkar konflikten det palestinska samhället?

Konflikten påverkar varje del av det dagliga livet för palestinierna. Alla lever i osäkerhet när det gäller liv och hälsa, alla påverkas av den katastrofala ekonomiska situationen och alla påverkas känslomässigt av att leva i en svår och osäker situation där det är svårt att se några tecken på att framtiden skulle bli bättre.

Osloavtalet innebar att Västbanken och Gaza delades i tre olika områden. Områdena A, B och C. Östra Jerusalem är, enligt Israel, annekterat – det vill säga att området är att betraktas som erökrat. Detta strider mot internationell rätt, och annekteringen är därför inte erkänd av de flesta länder.

Sedan våren 2002 är i stort sett hela området A och B återockuperat av Israel. De olika palestinska områdena är skilda från varandra genom olika former av militära avspärningar. Palestinier kan inte förflytta sig mellan dem utan särskilt tillstånd från israeliska myndigheter.

Sedan den andra intifadan startade har det blivit mycket svårt, under långa perioder helt omöjligt, för palestinier på Västbanken och Gaza att förflytta sig mellan olika områden. Det stora antalet israeliska militära avspärningar, innebär att palestinerna varken kan röra sig mellan olika palestinska områden, eller komma in i Jerusalem eller Israel. Inte heller transporter kommer fram. Det fanns omkring 300 israeliska militära vägspärrar – checkpoints – på Västbanken och Gaza. Antalet varierar hela tiden.

Byggandet av den s.k. säkerhetsmuren försvårar dessutom den palestinska rörligheten genom att den skär av många samhällen från kontakten med resten av Västbanken och förvandlar dem till isolerade enklaver. Palestinier som lever mellan muren och ”gröna linjen” (gränsen mellan Västbanken och Israel) är avskurna från kontakten med arbetsplatser och skolor, liksom från hälso- och sjukvård och annan social service. Stora palestinska landområden som hamnat på den israeliska sidan av muren är fruktbara odlingsområden. Muren inringar också en del av de viktigaste vattenreservoarerna i regionen.

(Källa: Ett land, två folk)

Hur drabbar den pågående konflikten det israeliska samhället?

De flesta i Israel plågas av en berättigad rädsla för att attacker av självmordsbombare kan inträffa när som helst och var som helst. De som har möjligt undviker att åka buss till och från arbete och skola. Många undviker att besöka platser med mycket folk, som marknader, shoppingcenter, biografier och affärsområden under rusningstid. Flera går inte längre så ofta ut för att äta och roa sig. De många beväpnade säkerhetsvakterna utanför restauranger, caféer och affärer vittnar om en påtaglig rädsla och oro.

Konflikten påverkar även ekonomin. Framför allt är de näringar som är beroende av turister och pilgrimer hårt drabbade. Arbetslösheten i Israel är 11 procent. Andelen människor som lever under existensminimum ökar.

Vad är Intifadan för något?

Om den första intifadan, ur Rätten till Palestina kap 8: Intifadan

”Det arabiska ordet Intifada har blivit ett begrepp liktydigt med uppror, folkresning. Ordagrant är innebörden att skaka av sig. För palestinerna på de ockuperade områdena betyder det att Intifadan bröt ockupationens vanmakt och att de reste sig för att skaka av sig ockupationens ok. Intifadan kom att innebära en mentalitetsförändring och en stolthet över den palestinska identiteten. Gammal som ung gjorde motstånd på det sätt som var och en var i stånd till. Det politiska initiativet förlades från ockupationsmakten till palestinerna själva, men även från exilpolitikerna i PLO till hemlandet. Motståndet samordnades snabbt och med en anmärkningsvärd disciplin ned på kvarters och gatunivå.”

Den första intifadan bröt ut i december 1987 efter att fyra civila palestinier i Gaza dödats av ett israeliskt militärfordon. Det fick palestinernas frustration över ockupation att koka över. Överallt ordnades massdemonstrationer med barn, kvinnor och män som gick mot de militära

posteringarna, husväggarna fylldes av nationalistiska slagord och den palestinska flaggan syntes från hus och träd. Israeliska trupper möttes av stenar på ockuperad mark. Palestiniernas starkaste vapen var civil olydnad. De vägrade att betala skatt, bojkottade israeliska varor och utlyste strejker. Under den första intifadan så användes ytterst få vapen av palestinierna.

År 2000 startade den andra intifadan, al-Aqsa-intifadan. Startskottet var när Ariel Sharon, tillsammans med ett tusental poliser med dragna vapen, besökte moskéområdet på Tempelberget i Östra Jerusalem, där a-Aqsa- och klippmoskén ligger. Den andra intifadan började som den första, med massdemonstrationer och stenkastning. Den israeliska arméns svar blev än mer våldsamt än i den första intifadan. Många dog när soldaterna sköt skarpt rätt in i demonstrationstågen. Även palstinier inne i Israel drabbades. I oktober sköt den israeliska polisen ihjäl 13 palestinier som var israeliska medborgare vid en demonstration i protest mot ockupationen.

Under denna intifada har Palestinierna använt vapen för att söka försvara sig mot den israeliska militären. Men Israels ockupationspolitik har blivit än brutalare och med tyngre vapen, som stridsvagnar, helikoptrar med missiler och F16 plan.

(Källa: Kampen om den heliga jorden)

Vad krävs för en rättvis fred mellan Israel och Palestina?

För att en rättvis fred mellan Israel och Palestina skall uppnås måste ockupationen av Västbanken, Gaza och Östra Jerusalem upphöra.

Det krävs också att flyktingarna skall få rätt att återvända eller få kompensation för sina förluster av land och egendom efter 1948.

Hur ska frågan om Jerusalem lösas?

Frågan om Jerusalem har diskuterats omfattande sedan Osloavtalet. I och med kriget 1967 ockuperade Israel Västbanken inklusive Östra Jerusalem. I de ockuperade områdena, förutom Östra Jerusalem, har Israel sedan 1967 styrt via militära förordningar. Antalet förordningar utgör idag över 1200. Till skillnad mot övriga ockuperade områden annekterades Östra Jerusalem och vanlig israelisk lag blev gällande där. Israel anser inte att de beslagtagna områdena efter kriget 1967 är ockuperade och erkänner inte heller att Östra Jerusalem är annekterat. Israel är fullkomligt isolerade när de hävdar att Östra Jerusalem inte är ockuperat. Ett flertal FN-resolutioner har slagit fast att Östra Jerusalem är att betrakta som ockuperat.

En lösning som en del israeler förespråkar att Jerusalem blir huvudstad för både Israel och en palestinsk stat. De gemensamma ärendena kan handläggas av exempelvis tio personer, fem från vardera sidan. Myndighetsutövningen, till exempel rättsväsende och utbildning, delas mellan parterna. Vissa institutioner skall vara gemensamma med roterande ordföranden. De heliga platserna skall handhas gemensamt av de tre religionernas företrädare. Ett resultat skulle bli att Israel för första gången skulle få internationellt erkännande för sin auktoritet över sin del av Jerusalem.

Hos Israel ligger som ockupationsmakt – och den starka parten i konflikten – det största ansvaret för att förverkliga drömmen om Jerusalem som centrum för fred och säkerhet. Varför inte förlägga någon eller några av FN: s olika organ till staden och därmed markera

Jerusalems status som internationell stad? De tre religionerna judendom, kristendom och islam innehåller alla starka ord för fred och rättvisa.

(Källa: Vägen till Palestina)

Hur många palestinier bor det i Israel och vilka rättigheter har de?

Israels araber eller palestinier (1,2 miljoner i början av 2003) har formellt samma rättigheter som judarna. De israeliska araberna är ättlingar till araber som stannade i Israel 1948, samtidigt som 725 000 Palestina-araber flydde till Västbanken och Gaza eller till något av de kringliggande arabländerna. Allmänt kan sägas att araberna i Israel har en dubbel identitet eller lojalitet. De ser sig som medborgare i staten Israel, och därmed som israeler, men också som en del av den palestinska nationen. Med undantag av druserna är Israels araber undantagna från militärtjänst. I den israeliska politiken är de underrepresenterade, och de har lägre utbildning och levnadsstandard än sina judiska landsmän.

(Källa: www.landguiden.se)

Hur ser flyktingsituationen ut och hur bör den lösas?

Den 29 november 1947 antog FN:s generalförsamling Resolution 181 som godkände en delningsplan för att dela det historiska landet Palestina mellan judarna och araberna. Ett krig bröt ut och resulterade i bildandet av staten Israel på 77 procent av det totala området Palestina.

Över 750 000 palestinier fördrevs från sina hem och landområden vilket skapade den största flyktingbefolkningen i världen. Palestinska anordningar och privat egendom som skolor, sjukhus, hus och land konfiskerades av den israeliska staten som "statlig egendom" sedan 1948 och tilldelades enbart judar. Nya bosättningar i Israel och de ockuperade palestinska områdena är byggda på ruinerna av de förstörda byarna och på land som tidigare ägdes av palestinerna.

Den globala fördelningen av de palestinska flyktingarna och befolkning utan flyktingsstatus (1998)

Palestinier i länder	Total palestinsk befolkning	varav flyktingar
Israel	953 497	200 000 (internally displaced)
Gazaremsan	1 004 498	766 124
Västbanken	1 596 554	652 855
Jordanien	2 328 308	1 741 796
Libanon	430 183	408 008
Syrien	465 662	444 921
Egypten	48 784	40 468
Saudiarabien	274 762	274 762
Kuwait	37 696	34 370
Andra Gulf stater	105 578	105 578
Irak, Libyen	74 284	74 284
Andra arabländer	5 544	5 544
Amerika	203 588	173 050
Övriga länder	259 248	220 361
Totalt	7 788 186	4 942 121

Idag finns det uppskattningsvis fem miljoner palestinska flyktingar i världen. Det finns ungefär 3,5 miljoner palestinska flyktingar som är registrerade hos Förenta Nationernas

hjälpverksamhet (UNRWA). 33 procent bor i 59 UNRWA flyktingläger och 67 procent är uppdelade i olika länder. Det finns uppskattningsvis en och en halv miljon icke registrerade flyktingar i arabvärlden.

De palestinska flyktingarna har enligt Resolution 194 (III) antagen av FN: s generalförsamling i december 1948 rätt att återvända. Flyktingfrågan är en av de viktigaste olösta frågorna i de nuvarande förhandlingarna om ett "slutgiltigt status" avtal mellan PLO/PNA och Israel. Hittills har inga framsteg gjorts på grund av Israels förnekande av sitt ansvar för flyktingfrågan.

Osloavtalet utmärker sig som den enda större fredsöverenskommelse som inte inkluderar några villkor för återvändandet av flyktingarna. Israel motsätter sig att bygga några förhandlingar på principerna från Resolution 194 och har sagt nej till att låta flyktingarna återvända sedan 1948.

Den internationella lagstiftningen kräver att varken ockupation eller självständighet minskar äganderätten. Därför tillhör landet och egendomarna de palestinska flyktingarna och de har den lagliga rätten att återvända till den.

(Källa: www.palestinemonitor.org)

Vad anser PGS om självmordsbombarna?

PGS stödjer på intet sätt palestinska attacker mot civila mål i Israel. Attackerna leder enbart till mer våld från den israeliska sidan mot palestinerna. Samtidigt kan inte muren göra något åt terrorismens orsaker och bidra till en varaktig lösning mellan palestinerna och israelerna. Därför driver PGS också kravet på internationell närvaro i området. En viktig fråga är närvaro av FN-styrkor som kan registrera och rapportera övergrepp samt skydda civilbefolkningen.

(Källa: Handlingsprogram för Palestinagrupperna i Sverige 2004-2005)

Hur kommer muren att byggas och vilka konsekvenser får den för palestinerna?

Byggnaden av den israeliska separationsmuren påbörjades den 16 juni 2002. Den består till största delen av antal betongklossar som är 8 m. höga, skyddsdiken, taggråd och elstängsel med flera vaktorn, elektriska sensorer, värme och videokameror, obemannade flygplan, skyttetorn och vägar för bevakningsfordon. Muren kan sträcka sig så långt som 750 km.

Enligt **Anti-Apartheid Wall Campaigns** senaste karta av murens sträckning som ritades i november 2003 avslöjas att om den byggs färdigt kommer 50 procent av befolkningen på Västbanken påverkas genom förlust av land, fångenskap i getton eller bli isolerade i israeliskt annekterade områden.

Israel hävdar att muren bara är en tillfällig struktur som ska skilja Västbanken från Israel fysiskt och förhindra självmordsattacker mot israeliska medborgare. Murens läge (på vissa delar når den upp till 6 km in på palestinskt område) och dess planerade sträckning (för närvarande 750 km trots att gränsen med Israel är mindre än 200 km), verkar som det egentligen handlar om en ytterligare åtgärd att konfiskera palestinskt land, förenkla ytterligare kolonial utvidgning och ensidigt rita om geopolitiska gränser samtidigt som man uppmuntrar

en palestinsk utvandring genom att förhindra dem möjligheten att leva på sitt land, nå sina skolor eller arbetsplatser, tillgång till vatten eller nödvändig sjukvård.

(Källa: www.stophthewall.org)

Läs mer om muren:

www.stophthewall.org

www.pengon.org

www.palestinemonitor.org

www.miftha.org

Vad har FN gjort för freden i Mellanöstern?

Förenta Nationerna har förutom tallösa resolutioner som inte haft någon effekt det största ansvaret för konfliktsituationen idag. Efter att Storbritannien som haft mandatet Palestina i februari 1947 tillkännagav att de skulle lämna över allt ansvar till FN efter den 15 maj 1948 tillsattes en kommitté för att utreda Palestinas framtida öde UNSCOP.

UNSCOP lade under oenighet fram en delningsplan enligt vilket landet skulle delas i en arabisk och en judisk stat. Jerusalem som var viktig för båda sidorna skulle administreras av FN. I den arabiska delen (som skulle styras av araber) bodde 725 000 araber och 10 000 judar. I den judiska delen (som skulle styras av judar) bodde 498 000 judar, 407 000 araber och 9 000 arabiska beduiner. Planen gav den judiska delen 55 procent av landets yta och den arabiska 44 procent (en procent var Jerusalem). Gränserna var dragna för att ge judarna största möjliga yta trots att de bara utgjorde en tredjedel av befolkningen och ägde mindre än tio procent av marken.

Trots arabernas motstånd antog FN delningsplanen genom resolution 181 den 29 november 1947. Men resolution 181 var bara en rekommendation. För att genomdriva planen tillsatte FN en särskild kommission, som dock tvingades lägga ner sitt arbete då stormakterna i säkerhetsrådet inte ville stödja att man skickade en internationell polisstyrka till Palestina.

Redan dagarna efter att FN röstat igenom delningsplanen i slutet av 1947 utbröt strider, när araber attackerade judar. Resultatet blev att 726 000 palestinier drevs bort från sina hem av den israeliska armén. Under sommaren och hösten 1948 gjorde FN-medlaren Folke Bernadotte fruktlösa försök att få parterna till en kompromiss och vädjade förgäves om att flyktingarna skulle få återvända till sina hem. I september mördades Bernadotte av Sternligan. Hans efterträdare, FN:s försoningskommission liksom en konferens i Lausanne 1949 kom heller ingen vart i sina förhandlingar.

Majoriteten av palestinerna levde inte kvar i det som blev Israel utan var nu hemlösa flyktingar. En stor del av dem, främst fattiga bönder, samlades i största misär i jättelika tältläger. FN fick ansvaret för denna världens största flyktinggrupp. FN-organet UNRWA bildades 1949 med uppdraget att förse flyktingarna med mat, bostad, vård och skolgång.

Dessa lägerflyktingar, vars situation i de flesta fall blev bestående, finns fortfarande i Gazaremsan, Västbanken, Jordanien, Syrien och Libanon. De hyser ännu idag den största bitterheten mot Israel och håller ständigt drömmen om att återvända vid liv. För dem är symbolen för återvändandet ofta en nyckel till det hus de lämnade 1948. De av UNRWA registrerade flyktingarna har växt från 900 000 1950 till cirka fyra miljoner 2002.

(Källa: Kampen om den heliga jorden)

Hur ser styrkeförhållandena ut mellan Israel och Palestina?

Militärt: Israel har ett starkt försvar och kan mycket snabbt mobilisera ett stort antal soldater. Obligatorisk värnplikt gäller för både män och kvinnor. Män tjänstgör i tre år och kvinnor i två. Kvinnor får dock inte ingå i alla förband. Kvinnor över 24 år, gifta kvinnor och kvinnor med religiösa hinder undantas värnplikten.

Internationella bedömare anser att Israel har kärnvapen med Israels regering har varken bekräftat eller dementerat detta. Israel har dock deklarerat att landet inte tänker vara först med att använda kärnvapen vid en eventuell konflikt. Israel har inte skrivit på avtalet om icke-spridning av kärnvapen.

Fredsprocessen och avtalen med Israel bygger på att den palestinska myndigheten hjälper till med att garantera Israels säkerhet. Därför måste det finnas ett starkt palestinskt polisväsen. Israel har emellertid fortfarande ansvaret för yttre hot. Interimsavtalet från 1995 säger att den palestinska myndigheten får ha 30 000 poliser med huvudsakligen lätt beväpning, och i verkligheten är poliserna fler, kanske ca 40 000; ingen vet det exakta antalet. Detta innebär en mycket hög polistäthet. Polisen och säkerhetstjänsten är rekryterad dels från den palestinska befrielsearmén, kopplad till PLO och tidigare stationerad i Egypten och Jordanien, dels från aktivister under intifadan.

Ekonomiskt: Israel har en blandekonomi med statlig, kooperativ och privat företagsamhet. Landet har inte mycket naturtillgångar och har därför koncentrerat ekonomin på jordbruk och på en tillverkningsindustri med importerade råvaror. Det har varit en framgångsrik satsning. Israel är idag en modern högteknologisk industristat; Mellanösterns mest industrialiserade.

Servicesektorn har emellertid kommit alltmer i förgrunden. Under 1990-talet upplevde Israel en hög ekonomisk tillväxt och lyckades 1999 uppnå en beräknad BNI som var 88 procent av OECD:s genomsnitt. År 2001 försämrades däremot ekonomin något på grund av den politiska situationen.

På grund av att Israel haft som politik att integrera Västbanken och Gaza i Israels ekonomi är de näst intill totalt beroende av Israel. Sedan 1967 har importen från Israel uppgått till ca 90 procent av den totala importen och exporten till Israel till ca 70 procent av den totala exporten. En stor del av denna handel är återexport, dvs. Israel utgör en sorts mellanled då all handel måste gå genom Israel.

Handeln mellan de självstyrande områdena och resten av världen styrs idag av Parisavtalet med Israel från 1994. Detta garanterar för första gången frihandel för en rad produkter samt arbetskraftens rätt till fri rörlighet. Israeliska avspärningar av territorierna hindrar emellertid varje försök till frihandel. Jordbruksprodukter ruttnar ibland innan de hinner exporteras pga. alla säkerhetskontroller eller avspärningar.

Politiskt: Israel är en parlamentarisk demokrati. Parlamentet, knesset, består av en kammare med 120 ledamöter som utses i allmänna val vart fjärde år. Hela landet utgör en valkrets. Alla medborgare över 18 år har rösträtt. Valdagen är nationell semesterdag. I parlamentet antas lagförslag efter tre omröstningar. Presidenten, som främst har representativa uppgifter, väljs av knesset för en period på fem år och kan omväljas en gång. Sedan staten Israel utropades har alla regeringar letts av antingen Arbetarpartiet eller högerpartiet Likud. Bägge dessa

partier gick emellertid kraftigt tillbaka under senare hälften av 1990-talet. Likud återhämtade sig i valet 2003, medan tillbakagången för Arbetarpartiet fortsatte.

Palestiniernas politiska system är komplicerat och svåröverskådligt. Avtalet med Israel 1993 om självstyre undertecknades av PLO, och inte av den regering (självstyrets nationella myndighet) som Yassir Arafat först i nästa steg lät upprätta. (Ofta omnämns myndigheten med de engelska förkortningarna PA eller PNA, "Palestinian National Authority".)

PLO ser sig dock som representant för alla palestinier, och inte bara för dem som bor på Västbanken och i Gaza. I verkligheten blev självstyrets myndighet eller regering underställd PLO. Myndigheten dirigeras i synnerhet av Arafats fraktion inom PLO, al-Fatah, vars viktigaste organ är centralkommittén. Dess medlemmar är gamla Arafatlojalister, med en genomsnittsålder på 70 år (2003). Yngre Fatahmedlemmar har förgäves bett Arafat ordna val inom Fatah, så att centralkommittén kan förnyas. 1996 hölls självstyrets hittills enda president- och parlamentsval. Arafat vann stort i presidentvalet. I det lagstiftande rådet, parlamentet, vann al-Fatah över hälften av de 88 platserna. Vänsterfalangen inom PLO bojkottade valen, liksom Hamas och Islamiska jihad. Arafats styre har anklagats för att vara korrumperad och bryta mot de mänskliga rättigheterna.

(Källor: www.landguiden.se , www.oecd.org)

Vilka israeliska freds rörelser finns det och har de kunnat påverka konflikten något?

Det finns ett flertal israeliska fredsorganisationer som vill verka för en fredlig lösning med palestinerna genom att försöka påverka regimen. Fredsrörelsen har dock varit i en svår kris sedan nederlaget i fredsförhandlingarna i Camp David i juli 2000. Den israeliska allmänheten påverkad av media och av regeringsuttalanden fick den bestämda uppfattningen att palestinernas ledare Yasser Arafat hade sagt nej till ett mycket generöst erbjudande om fred.

Den största israeliska fredsorganisationen heter Peace Now (Fred Nu) och verkar för ett slut på ockupationen. De vill också att Israel lämnar alla bosättningar på Västbanken och i Gaza. En organisation som står Fred Nu nära är IPPC (Israeli Palestinian Peace Coalition). De tog initiativ till en gemensam deklaration, kallad Kairodeklarationen (eftersom man möttes i Kairo för att skriva den). Titeln var: "Nej till blodsutgjutelse – Nej till ockupation, Ja till förhandlingar – Ja till fred." Den undertecknades den 25 juli 2001 av 50 personer, ungefär hälften palestinier och hälften israeler.

Den mest internationellt kända israeliska fredsorganisationen är **Gush Shalom** som mest inriktar sig på demonstrationer och aktioner. Deras mål är förutom att stoppa ockupationen att Jerusalem skall vara huvudstad för både palestinier och israeler och att ge de palestinska flyktingarna rätt att återvända till både Israel och det nya Palestina.

Andra mindre organisationer som blivit uppmärksammade är **Women in Black** (Kvinnor i svart) som varje fredag sedan 1987 stått på Terra Santa platsen i Västra Jerusalem med plakat som kräver ett slut på ockupationen. **Israeli Committee Against Home Demolitions** ägnar sig åt att hindra förstörelse av hem för palestinier och stoppa den israeliska statens förflyttning av invånare i byar (inne i Israel) som inte erkänts av staten. **Courage to refuse** (Refusniqs) är militära officerare och soldater i stridande förband som år 2002 hade fått nog av att tjänstgöra i ockuperade områden och vägrade fortsätta. Refusniqs vill få fram ett nytt politiskt beslut och tvinga fram ett slut på ockupationen genom att vägra tjänstgöra på de ockuperade områdena.

Varför anser PGS att man ska bojkotta Israel?

Det är uppenbart att Israel saknar viljan till en rättvis och hållbar fred. Under nio års fredssamtal har Israel stärkt sina egna positioner på bekostnad av det palestinska folkets rättigheter. Freden är oförenlig med ockupation och förtryck. Det är dags för internationella påtryckningar.

- Israel bryter mot FN:s stadgar och konventionerna om de mänskliga rättigheterna.
- Israel använder sig av dödskvadroner och kollektiva bestraffningar mot den palestinska civilbefolkningen. Ambulanser och sjukvårdare beskjuts. Israel utvidgar sitt territorium med våld.
- Fjärde Genèvekonventionen fastställer regler som en ockupationsmakt måste följa. Israel bryter mot dessa.
- Israel exploaterar naturresurser och ekonomin på ockuperad mark.
- Israel upprätthåller en demografisk krigsföring. Land och egendom konfiskeras och illegala bosättningar utvecklas alltjämt. Israel demolerar det palestinska jordbruket och ödelägger ekonomin med hjälp av bulldozrar, bomber och blockader.
- Israel ignorerar bl.a. följande av FN:s resolutioner:
 - 194, om flyktingarnas rätt att återvända och rätten till kompensation.
 - 242, om fullständigt tillbakadragande av Israels styrkor från ockuperat område.
 - 338, som garanterar palestinernas rätt till självbestämmande.
 - 446, 465, som fördömer Israels bosättningar som illegala.
 - 478, som förklarar Israels annektering av östra Jerusalem som ogiltig.
- Israel har och vidareutvecklar massförstörelsevapen.
 - 1986 avslöjar israelen Mordechai Vanunu Israels omfattande kärnvapenarsenal. Under 1990-talet växer starka misstankar om Israels utveckling av biologiska och kemiska massförstörelsevapen.
- Israels premiärminister Ariel Sharon är en illegal bosättare och högerextremist Enligt världssamfundet och Israels Kahankommission är Sharon en krigsförbrytare. Han har ett sönderbombat Beirut och ansvaret för massakern på tusentals lägerflyktingar på sin meritlista.

Enligt FN: s stadgar är detta mer än tillräckligt för sanktioner. Om inte våra politiker agerar måste vi som medborgare och konsumenter göra det tills Israel följer internationella normer. Som privatperson kan du vägra köpa israeliska citrusfrukter, avokados och Sharon-frukter. De varumärken som är lättast att känna igen är Carmel och Jaffa, och på vinlistan finns t.ex. Ado Matic och Gamal. Man kan även agera i sin konsumentförening, fackförening och hos sina lokala politiker.

Var kan jag hitta aktuell statistisk om situationen i Palestina och Israel?

Aktuell statistik och fakta kan hämtas från nedanstående länkar:

[Arabia.com](http://www.arabia.com/english.html) Dagliga nyheter från Mellanöstern på engelska, gratis prenumeration
www.arabia.com/english.html

[BBC News Middle East](http://news.bbc.co.uk/hi/english/world/middle_east/default.stm). news.bbc.co.uk/hi/english/world/middle_east/default.stm

[CNN Middle East](http://www.cnn.com/WORLD/meast/)
www.cnn.com/WORLD/meast/

[Electronicintifada](#) "En tillgång för att motargumentera myt och förvrängning från den israeliska media-krigsmaskinen."

[Encyklopaedia of the Orient](http://i-cias.com/e.o/index.htm), webbuppslagsverk. i-cias.com/e.o/index.htm

[FN-/NF-dokument 1917-](http://domino.un.org/UNISPAL.NSF?OpenDatabase). domino.un.org/UNISPAL.NSF?OpenDatabase

[Guardian Mellanösternbevakning](http://www.guardian.co.uk/israel/0,2759,377264,00.html). www.guardian.co.uk/israel/0,2759,377264,00.html

[Ha'aretz](http://www.haaretzdaily.com) oberoende israelisk dagstidning med vid liberal syn, välkända israeliska kolumnister
www.haaretzdaily.com

[\(IMEMC\) The International Middle East Media Center](http://www.imemc.org/) Seeking to provide readers with fresh non-partisan up to date accounts and analysis from Israel/Palestine, IMEMC has established an online English language daily.
www.imemc.org/

[Jerusalem Post](http://www.jpost.com) en israelisk dagstidning. Snabba nyheter och officiella israeliska ståndpunkter.
www.jpost.com

[MidEast web](http://www.mideastweb.org/) was started by people active in Middle East dialog and peace education efforts. Our goal is to weave a world-wide web of Arabs, Jews and others who want to build a new Middle East based on coexistence and neighborly relations.
www.mideastweb.org/

[Middle East Network Information Center](http://link.lanic.utexas.edu/menic/) /link.lanic.utexas.edu/menic/

[Middle East Times](http://www.metimes.com) från Egypten. www.metimes.com

[Mid-East Watch](http://www.zmag.org/meastwatch/meastwat.htm) www.zmag.org/meastwatch/meastwat.htm

[The Palestine Chronicle](http://palestinechronicle.com/) Palestine Chronicle is an independent internet magazine, dedicated to addressing issues and offering perspectives rarely seen in mainstream western media...
palestinechronicle.com/

[Open Democracy](http://www.opendemocracy.net/forum/strand_home.asp?CatID=127) om Mellanöstern. www.opendemocracy.net/forum/strand_home.asp?CatID=127

[Palestine Daily](http://www.palestinedaily.com/), utmärkt daglig samling av nyheter från olika stora källor.
www.palestinedaily.com/

[Palestine Monitor](http://www.palestinemonitor.org) www.palestinemonitor.org

[The Washington Report on Middle East Affairs](http://www.wrmea.com/) is a 140-page magazine published 10 times per year in Washington, DC, that focuses on news and analysis from and about the Middle East and U.S. policy in that region
www.wrmea.com/